

# Föreningen Svenskbyborna

Nyhetsbrev, vintern 2013



## Hej alla vänner och medlemmar!

God fortsättning på det nya året!

Jag hade hoppats hinna baka en julgalt med barnen i år, men det får bli nästa år. Jag fick receptet av Jörgen Hedman via facebook och tyckte att det var en trevlig tradition att plocka upp.

Det finns ett intresse att starta upp en matlagningskurs med svenskbytema, så jag hoppas att det kan bli verklighet.

Höstfesten i Roma samlade över 80 personer med god borsjtj och nybakat bröd. Vi hade besök från Svenskbyns borgmästare Natasja Vysotska och Sven & Galina Bjerlestam, Tack festkommittén för trevligt arrangemang! Den andra advent ordnades en trevlig eftermiddag med träff i Ersta. Staffan Beijer inledde med en andakt och Jörgen Hedman hade en föreläsning om seder o bruk i Gammalsvenskby. Och så bjöds det på kaffekalas. Tack Ingegerd Hasbar och Britta Hoas!

Den tredje advent hade kören julkonsert i Roma kyrka, med efterföljande kyrkkaffe i Svenskbygården. Mycket trevligt!

Svenskbyföreningens hemsida ska uppgraderas under våren. Den kommer att flyttas över till ett annat format så den blir enklare att hitta och smidigare att uppdatera och administrera. Så håll utkik efter den nya sidan på [www.svenskbyborna.se](http://www.svenskbyborna.se). OBS ny webadress!

Gå gärna med i Svenskbybornas facebookgrupp, ett enkelt sätt att få kontakt och möta vänner och släktingar.

Jag hoppas att nyhetsbrevet ska få er att veta lite mer vad som är på gång!

**Sofia Hoas, ordförande**

## Länsteaterns musikdrama

Gotlands Länsteater sätter upp ett musikdrama om Svenskbyborna med premiär i oktober 2013. Svenskbybornas historia och livsöden ligger till grund för manuset som Carsten Palmaer har skrivit. Eva Gröndahl regisserar, båda är välrenommerade inom tv och teater. Svenskbyföreningen har varit med som referensgrupp och kommer att samarbeta med teatern föra att kunna lyfta svenskbybornas historia under spelperioden. Spännande!

## Svenskbyförening i Gammalsvenskby?

I oktober hade Region Gotland, Svenskbyföreningen och representanter från Gammalsvenskby möte på Gotland.

Det var Hanna Westerén, Lars Thomson och Bertil Klintbom från Region Gotland, borgmästaren Natasja Vysotska, Natasja Hautunseva och Sven Bjerlestam från Gammalsvenskby och Sofia Hoas från Svenskbyföreningen.

Planen är att tillsammans skapa ett 4-årigt kunskaps och utbytesprojekt genom ICLD (Internationella Centret för Lokal Demokrati), där byn lär sig svensk föreningsteknik. Målet är att Gammalsvenskby ska starta en egen Svenskbyförening med den yngre generationen. En plattform som kan bygga upp byn till ett besöksmål och bygga upp de verksamheter de gemensamt behöver i byn. Detta skulle vara ett sätt att få fler inkomster till byn och stärka bygemenskapen och deras gemensamma svenska arv.

## Kom ihåg medlemsavgiften!

Årsavgiften är 100:-/ pers.

Hemmavarande barn 50:- dock högst 300 :-  
(familj boende på samma adress. )  
pg 187879-2

**Kom ihåg att skriva namn och aktuell adress.**  
Frågor? Ring Britta Hinas Persson 0498-531 50.

## Högtidsdagen 1:a augusti 2012

av Tina Knutas

Svenskbybornas egen "nationaldag" firades i Roma för 83:e gången. Så många år sedan är det sedan svenskbyborna trampade svensk mark.

Som traditionen bjuder ringdes gudstjänsten in med den mäktiga klangen från klockorna i klockstapeln. Ringningen leddes av "ringmästare" Bertil Larsson från Norrlanda och fem medhjälpare.

Kyrkan fylldes med 220 besökande, som tillsammans med kören deltog i den härliga psalmsången. Kören leddes av Yvonne Bogren. Staffan Beijer ansvarade för den högtidliga gudstjänsten. Speciellt känslösamt blev det, när de avlidna under året, läses upp. Det är ju svenskbybor, från Gammalsvenskby, Kanada och Sverige, som lämnat oss.

Utanför kyrkan träffas så släktingar och vänner, en del har inte setts sedan förra "första augusti". Så småningom drar sig alla till Svenskbygården, där nästan hela gräsmattan fylls av familjer med sina kaffekorgar.

Kyrkklockorna ljuder sedan igen, för att starta årsmötet. Ordförande Sofia Hoas öppnade mötet och hälsade alla varmt välkomna. Till ordförande för dagen valdes Karl-Olof Hinas att leda förhandlingarna. Ordförande för ännu ett år valdes Sofia Hoas, stort tack från oss alla! Den övriga styrelsen omvaldes helt.

På årsmötet sjöng svenskeleverna från Gammalsvenkby, på mycket fin svenska, några sånger för oss. De är mycket tack samma och glada, att få möjligheten att komma till Gotland och träna sin svenska. Staffan Beijer avslutade sammankomsten med att berätta att de första gudstjänsterna hölls i Stenkumla 1930, Björke 1931 och sedan i Roma 1932, där det fortsatt vara, med några få undantag.

Allra sist sjöngs, som alltid: Vänta efter Herren och Signe och bevara.

"Första augusti" är en stor högtidsdag i återseendets glädje och i gemenskapens tecken. Det är en trygg punkt i tillvaron för oss alla, som vi sätter stort värde på.

## Svenskbymuseet

Museigruppen har jobbat vidare och tagit in en offert på vad en tillbyggnad av Svenskbygården för att ha en permanent museiutställning, för att få reda på ungefärlig byggkostnad.

Men föreningen behöver också katalogisera de föremål som finns samt digitalisera de bilder som finns. Detta är akut för att dels säkra bilderna för framtiden, men också för att få nerskrivet historier kring dem.

Det måste göras en projektplan med budget, innan vi kan gå vidare och söka eller samla in pengar.

Och för att göra det måste vi veta vad vi ska ha för museum för framtiden? Syfte, mål, för vem? Vilken är lämpligaste platsen för besökare? Hur ska det bemannas? Ska det finnas på fler språk och platser; Sverige, Estland, Ukraina, Kanada?

Vi behöver fler som är med i projektet, så hör av er om ni vill hjälpa till!

## Svenskundervisning i Svenskbyn

Sofia Hoas gjorde en ansökan och föreningen fick beviljat ekonomiskt stöd från "Oscar Ekmans fond för svenskar i Utlandet". Så föreningen kan glädjande nog fortsätta med den svenskundervisningen i byn som Christina Sturén en gång initierade.

Larissa Belei har nu fortsatt undervisning två gånger i veckan, eleverna studerar som tidigare på sin fritid. Det är en ungdomsgrupp och en vuxengrupp.

De är mycket flitiga och har börjat träna allt mer på de svenska sånger, som de äldre i byn brukar sjunga.

Vi har också fått pengar till att fortsätta ungdomsutbytet mellan Sverige och byn, så att det skapas goda relationer för framtiden och att eleverna får möjlighet att träna på sin svenska.

## Besök från Gammalsvenskby

av Tina Knutas

Svenskbyföreningen bjöd in svenskeleverna från Gammalsvenskby till Gotland. Så vi fick besök av 11 stycken, den första veckan i augusti. De bodde hemma hos olika värdfamiljer. Förutom att de deltog på högtidsdagen den 1:a augusti ordnade Sofia Hoas flera utflykter, där hon visade Fornsalen, hade en stadsvandring med avslutande tornerspel från VIP-läktaren. (där hälften av tornerspelsryttarna hette Hoas eller Utas).

En dag besökte vi Lilla Bjers KRAV-märkta gårdsbutik och restaurang i Västerhejde, där ägaren Margareta Hoas visade oss runt. Vi fortsatte hem till Sofia vid Ajmunds i Mästerby, där våra gäster fick prova att rida på Sofias hästar och en delikat lunch serverades av Ralf Hoas. Färden gick sedan vidare till Västergarn kyrka och Kovik. Eftermiddagskaffet dracks i Majlis och Ingvar Malmros underbara trädgård i Fröjel. På kvällen hade Simon Jakobsson och Mats Engström ordnat en fest med helgrillat spädgris. Lars Thomsson visade bilder från 1:a majbesöket och den ukrainska gruppen underhöll oss under kvällen med sånger på både svenska och ukrainska. Kvällen avslutades med att unge Christian Hoas bjöd på en fantastisk eldshow!

Övriga dagar hittade värdfamiljerna på egna utflykter eller sysselsättningar.

## Julhälsning från Gammalsvenskby

Skolan ordnade luciafirande och spred ljus och sång på ålderdomshemmet, som blev mycket uppskattat.

Sven Bjerlestam var med på Gammalsvenskbys julfirande i Tyska kyrkan. Stämningen var god. Föreningen bjöd på lunch och förskolebarnen fick godispåsar. Den 23 december gick Anna Sigalet bort, så på julafton var det begravning.

Vädret har bitvis varit mycket kallt i byn, men vi hoppas på mer normala temperaturer än förra året.

Om ni har Lucialinnen eller en luciakrona, får ni gärna skänka det till byn!

Ta då kontakt med Sofia Hoas.

## Skänk ett bidrag till byborna!

Vi försöker underlätta livet för Svenskbyborna som bor kvar i Gammalsvenskby i Ukraina.

De får själva betala smärtstillande och andra mediciner. Det är svårt att få pensionen att räcka till att köpa kol och hålla värmen i husen på vintern.

Sätt in en slant på föreningens pg 187879-2 för att hjälpa till.

100 kr är en mycket stor hjälp till någon i byn!

**Föreningen garanterar att insatta medel kommer fram.**

## Fira Valborgsmässoafton i Gammalsvenskby!

Tage Brolin och Karl-Erik Tysk arrangerar en resa till Gammalsvenskby 26 april-3 maj 2013. Kostnaden är c:a 9000 kr, där det mesta ingår, resa, helpension hemma hos svensktalande familjer. Resan dit går via vackra staden Odesa.

Det blir också en dagsutflykt till något resmål i närheten av byn.

Att fira Valborg i byn vid Dnjeprs strand är magiskt!

Boka: Tage tel. 0512-53150 el. 0703-281333 eller Karl-Erik tel. 0290-37750.

## Jörgen Hedman till Gotland

Jörgen Hedman kommer till Gotland och håller en föreläsning om något intressant ämne i vår.

Håll ögonen öppna efter annons i Gotlands media och på hemsidan!



Carol Oslie och Svenskbyföreningen i Kanada hälsar så mycket till er alla! Så fort vår svenska hemsida är uppdaterad, kan ni hitta deras nyhetsbrev där. Det finns redan nu på Svenskbybornas facebook.

### **Erbjudande kryssning med Tallink-Silja**

Estlandssvenskarnas kulturförening SoV har ordnat ett antal biljetter till Östersjökryssningar med Tallink-Silja från Stockholm till Tallinn, Riga, Helsingfors eller Åbo.

Erbjudandet gäller en gratis kryssning eller enkelresa med avgångar mån-torsdag, fram till den 15 mars. Passgeraravgift (37 p/p), bränsletillägg (18-37 kr) och ev. telefonbokningsavgift tillkommer. Gäller endast nybokningar.

Om du är intresserad av en biljett, maila eller ring Sofia, så skickar hon en biljett.

Först till kvarn!

Sofia Hoas, 070-786 51 74  
sofia.hoas@gotlandsmuseum.se